

Friskolan K-V Ekonomisk förening
eva-lotta@friskolankarlavagnen.se

2024-06-10

1 (20)

Dnr- SI 2023:8794

Beslut

efter planerad kvalitetsgranskning vid Friskolan
Karlavagnen med huvudman Friskolan K-V
Ekonomisk Förening i Strängnäs kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Friskolan Karlavagnen avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen samt av skollagens bestämmelser om huvudmannens styrning och stöd.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden samt huvudmannens styrning och stöd inom det femte området. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen ett utvecklingsområde. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid Friskolan Karlavagnen i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i *flera delar* skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver utveckla jämställdhetsarbetet så att det med tydligare systematik bedrivs ett arbete för att alla elever oavsett könstillhörighet ges samma förutsättningar.

Undervisning

Undervisningen främjar i *hög utsträckning* elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i *hög utsträckning* för att eleverna ska tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet och undervisningen av studiero.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i *flera delar*, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver ge samtliga lärare förutsättningar att kvalitetssäkra sina bedömningar.

Huvudmannens styrning och stöd

Huvudmannen stödjer i *hög utsträckning* skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **2025-01-10** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redovisningen skickas via e-post, till

skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se, eller per post till,

Skolinspektionen, Box 330, 581 03 Linköping. Hänvisa till Skolinspektionens

diarienummer för granskningen (dnr SI 2023:8794) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-6 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn på Friskolan Karlavagnen leder och styr i *flera delar* skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Uppföljning och analys

Rektorn följer upp och analyserar enhetens kunskapsresultat genom ett brett underlag. Uppföljningen omfattar alla årskurser och ämnen och som underlag används bland annat obligatoriska bedömningsstöd, nationella prov och olika screeningtester. I arbetet med att följa upp kunskapsresultaten är lärarna och elevhälsans personal involverade. Av inskickat underlag och intervjuer med rektorn och skolenhetens personal, framgår att rektorn sammanställer och analyserar kunskapsresultaten på gruppnivå ett par gånger per termin. Däremellan sker uppföljningar av kunskapsresultaten vid så kallade klassavstämningar där rektorn, lärare och representanter för elevhälsan diskuterar resultaten på såväl grupp- som individnivå. Rektorn följer även upp elevernas närvaro en gång i månaden. Rektorn analyserar kunskapsresultaten över tid, samt jämför resultaten utifrån kön. Lärarna tar del av rektorns analys, diskuterar den sinsemellan och återkopplar därefter till rektorn.

Rektorn följer upp undervisningen och hur lärarna integrerar värdegrundsuppdraget däri, samt lärarnas förutsättningar att bedriva undervisning. Det framgår av inskickat underlag samt av intervjuer med rektorn och lärarna, att rektorn genomför strukturerade lektionsbesök samt gör riktade och kortare spontana besök i undervisningen. Vid strukturerade lektionsbesök utgår rektorn från skolenhetens tillgänglighetsplan och förhåller sig till hur lärarna bedriver sin undervisning utifrån den. Hen tar då till exempel reda på hur lärarna arbetar med struktur och ramar för undervisningen, hur de arbetar med mål och syfte, på vilket sätt undervisningen är varierad samt hur eleverna får återkoppling och lärarstöd. Dessutom undersöker rektorn i samband med lektionsbesöken hur lärarna arbetar med värdegrundsuppdraget. Det sker exempelvis genom att rektorn följer upp hur lärarna bemöter eleverna och hur de arbetar med relationer och fördelning av ordet, men

också hur de arbetar med det värdegrundsmaterial som skolenheten har tagit fram för respektive årskurs. Rektorn följer upp de strukturerade lektionsbesöken enskilt med lärarna i medarbetarsamtal. Lärarna får även återkoppling kring undervisningens genomförande på gruppnivå i samband med lärarmöten. Utifrån samtal med enskilda lärare och information som rektorn inhämtar via personalmöten drar hen slutsatser kring kompetensutvecklingsbehov i personalgruppen som kollektiv, men också vilket behov som föreligger hos enskilda lärare. Rektorn följer även upp lärarnas förutsättningar att bedriva undervisning när det gäller läromedel och lärverktyg. När det gäller den fysiska lärmiljön sker det vid exempelvis lärarmöten och möten i elevhälsoteamet.

Rektorn genomför utvecklingsinsatser och fördelar resurser utifrån en analys av skolenhetens resultat. Rektorn både planerar långsiktigt och agerar kontinuerligt och flexibelt under läsåret när det gäller att fördela resurser. Av inskickat material och av intervjuer med rektorn och skolenhetens personal, framgår att rektorn i analyser av kunskapsresultaten exempelvis har konstaterat att flera elever har utmaningar när det gäller att nå målen i ämnena matematik och svenska. Utifrån analyserna har rektorn beslutat om utvecklingsinsatser och genomfört kompetensutvecklingsinsatser för att lärarna bättre ska kunna möta elevernas behov. Rektorn har också prioriterat att avsätta tid på lärarmöten för pedagogiska diskussioner kring ledning och stimulans, att omfördela personalresurser till förmån för tidiga insatser med särskilt fokus på ämnena matematik och svenska, och att skapa en organisation som möjliggör undervisning och intensivträning i mindre elevgrupper. Rektorn har också utifrån vad som framkommit i analyserna fattat beslut om införskaffande av läromedel och lärverktyg.

Ledning och organisation

Rektorn leder och organiserar arbetet så att skolenhetens arbets- och förhållningssätt är tydliga och lärarna ges förutsättningar till samverkan. Granskningen visar att rutiner för exempelvis uppföljning av elevernas kunskapsutveckling och närvaro är väl kända av personalen, samt att det arbete som sker kring skolenhetens tillgänglighetsplan skapar och ger personalen stöd och struktur för gemensamma arbets- och förhållningssätt. Det finns organiserade mötesforum, som exempelvis arbetsplatsträffar, arbetslagsmöten och målkonferenser med tydliga syften där samverkan mellan lärare och övrig personal sker regelbundet. Lärarna samverkar också med varandra och med annan personal på enheten kring eleverna och undervisningen i det vardagliga arbetet. Bland annat har lärare som arbetar i samma årskurs ett nära samarbete kring undervisningen. Emellertid finns lärare med begränsade möjligheter till samverkan med lärarkollegor som undervisar i årskurserna 1-3. I och med att de ingår i arbetslaget kopplat till fritidshemmet kan de inte delta i

vissa möten, eller vara del i det kollegiala lärandet som sker för att utveckla undervisningen till eleverna i årskurserna 1-3. Av inskickad dokumentation och av intervjuer med rektorn, lärare och representanter för elevhälsan framgår att flera av skolenhetens mötesforum syftar till ett lärande inom kollegiet som bidrar till att utveckla undervisningen. Exempel på sådana forum är arbetslagsmöten och möten för kollegialt lärande, vilka leds av arbetslagsledare och förstelärare. För att utveckla undervisningen genom kollegial samverkan finns exempelvis en satsning som innebär att lärare auskulterar i varandras undervisning utifrån givna reflektionsfrågor och genomför efterföljande samtal med diskussion och återkoppling. Vidare finns ett pågående utvecklingsarbete sedan ett antal år tillbaka kring en så kallad tillgänglighetsplan, som den pedagogiska personalen på skolenheten kontinuerligt uppdaterar utifrån en uppföljning av bland annat kunskapsresultat och identifierade behov hos eleverna. Rektorn följer upp insatserna bland annat genom möten med ledningsgruppen och genom utvärderingar i personalgruppen i samband med läsårets slut. I uppföljningar av kompetenshöjande insatser har rektorn gjort kopplingar till förbättrade kunskapsresultat i ämnet svenska.

Det finns rutiner för en planerad introduktion av obehöriga lärare. I intervju med rektorn framkommer att det finns en checklista för vad nyanställda och obehöriga lärare ska få till sig i en introduktion. Obehöriga lärare blir även tilldelade en mentor med vilken de ska ha veckovisa träffar och rektorn stämmer av att det sker. Lärare som saknar lärarlegitimation får handledning av arbetslagsledaren kring undervisning och bedömningsfrågor, medan lärare som saknar behörighet att undervisa i något ämne får stöd i arbetet av behöriga kollegor och av rektorn.

Jämställdhetsarbete

Det genomförs insatser för att främja jämställdhet vid skolenheten, men det sker inte fullt ut strategiskt under ledning av rektorn. Granskningen visar att rektorn följer upp och analyserar elevernas kunskapsresultat utifrån kön. Mönster har också identifierats. När det gäller kunskapsresultaten har rektorn exempelvis konstaterat en positiv utveckling generellt av pojkarnas kunskapsresultat i slutet av vårterminen 2023, medan flickornas resultat låg på samma nivå som tidigare. Övriga underlag, som exempelvis trygghetsresultat och anmälningar om kränkande behandling analyseras emellertid inte utifrån kön. Vid skolenheten har kompetensutvecklingsinsatser med koppling till jämställdhet genomförts. Dessutom kan vissa delar av arbetet med tillgänglighetsplanen kopplats till jämställdhet. Även om effekterna av insatserna skulle kunna innebära ett synliggörande och medvetandegörande av flickors och pojkars förutsättningar i utbildningen, har dessa effekter inte någon tydlig koppling till ett systematiskt och strategiskt jämställdhetsarbete. Vidare framgår av inskickat material och av intervjuer med rektorn och med skolans personal, att det under

föregående läsår fanns en kompetensutvecklingsinsats med koppling till jämställdhet som syftade till att främja pojkars lärande. Ytterligare exempel på insatser för att främja jämställdhet är skolenhetens arbete kring tillgänglig lärmiljö som grundar sig i skolenhetens tillgänglighetsplan. Arbetet omfattar bland annat att minimera risken att elevernas kön påverkar hur personalen uppmärksammar och bemöter svårigheter i skolarbetet, med bakgrund i att exempelvis neuropsykiatriska funktionsnedsättningar kan ta sig olika uttryck hos pojkar respektive flickor.

Rektorn följer upp vissa aspekter av lärarnas arbete med jämställdhet i undervisningen. Det framgår av intervjuer med rektorn och med skolenhetens personal att rektorn som en del av uppföljningen av undervisningen tar reda på hur lärarna fördelar ordet mellan och bemöter eleverna, men inte specifikt sätter sig in i hur lärarna tar upp frågor om jämställdhet i undervisningen.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver utveckla jämställdhetsarbetet så att det med tydligare systematik bedrivs ett arbete för att alla elever oavsett könstillhörighet ges samma förutsättningar.

Skolinspektionen bedömer att det finns ett visst jämställdhetsarbete vid skolenheten, men att det inte fullt ut sker systematiskt och strategiskt under rektorns ledning. Som en del i detta arbete analyserar rektorn flickors och pojkars kunskapsresultat, samt följer upp hur lärarna fördelar talutrymmet mellan flickor och pojkar i undervisningen. Övriga underlag analyseras inte utifrån kön, vilket innebär att det finns en risk för att könsmönster inte upptäcks. Olika insatser som har skett för att utveckla undervisningen kan också kopplas till jämställdhet, även om de inte har kommit till som en del i ett strategiskt jämställdhetsarbete.

Av Lgr 22, avsnitt 1 framgår att skolan har ett ansvar för att synliggöra och motverka könsmönster som begränsar elevernas lärande, val och utveckling. Det framgår också att skolan aktivt ska verka för jämställdhet och därmed gestalta och förmedla lika rättigheter, möjligheter och skyldigheter för flickor och pojkar, kvinnor och män, samt att eleverna genom utbildningen ska utveckla en förståelse för hur föreställningar om vad som är kvinnligt och manligt kan påverka människors möjligheter. Skolan ska därigenom bidra till att eleverna utvecklar sin förmåga att kritiskt granska könsmönster och hur sådana kan begränsa människors livsval och livsvillkor. I avsnitt 2.8 framgår vidare att rektorn har ansvaret för skolans resultat och inom givna ramar har ett särskilt ansvar för att utbildningen och undervisningen präglas av ett

jämställdhetsperspektiv, och organiseras så att eleverna möts och arbetar tillsammans oberoende av könstillhörighet.

Skolinspektionen ser positivt på det analys- och utvecklingsarbete med koppling till jämställdhet som sker vid skolenheten; ett arbete som med fördel kan utvecklas ytterligare. Skolinspektionen rekommenderar därför rektorn att tydligare leda och tillsammans med lärarna och skolans övriga personal utveckla det jämställdhetsarbete som redan finns, så att det blir systematiskt och strategiskt i syfte att ge alla elever samma förutsättningar och möjligheter oavsett könstillhörighet. En del i detta arbete kan vara att analysera även övriga underlag utifrån kön och att på ett mer systematiskt sätt följa upp hur jämställdhetsarbetet integreras i undervisningen.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i *hög utsträckning* elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Variation, målfokus och aktivt lärarstöd

Undervisningen är strukturerad och varierad, och eleverna får ett aktivt lärarstöd. Av intervjuer med rektorn, representanter för elevhälsan, lärarna och av lektionsobservationer framgår att lärarna planerar och genomför undervisningen så att eleverna får arbeta med olika moment och på olika sätt under lektionerna och under skoldagen. Exempelvis varierar arbetsformer och metoder mellan undervisning i helklass, i grupp och enskilt arbete, samt mellan genomgångar, skriv- och läsuppgifter, diskussioner, problemlösning, filmer, praktiska moment och arbete med såväl fysiska som digitala lärmittel och läromedel. De flesta lärare genomför också undervisningen så att syfte och mål blir tydligt på lektionerna. Det finns en gemensam struktur för undervisningens ramar som lärarna arbetar utifrån och som är känd för eleverna. Av lektionsobservationer framgår att lärarna ger eleverna ett aktivt lärarstöd och anpassar tiden för varje moment så att eleverna upprätthåller sitt engagemang och hinner avsluta momenten. Under lektionerna stödjer och handleder lärarna eleverna genom att de ser till att eleverna har förstått innehåll och arbetsuppgifter och att eleverna kommer igång med arbetsuppgifterna. Lärarna förklarar och repeterar begrepp och svåra ord, både kontinuerligt under exempelvis genomgångar och

diskussioner i klassen, men också utifrån att elever frågar och utifrån att läraren ställer frågor till eleverna kring deras förståelse. Vidare framgår att lärarna ger eleverna talutrymme och utmanar deras tankesätt och fantasi genom att ställa frågor och kommentera påståenden på ett sätt som ger eleverna möjlighet att associera vidare eller som leder dem in på nya resonemang.

Anpassad och motiverande undervisning

Lärarna anpassar undervisningen utifrån olika elevgruppers och individers behov och planerar för att den ska vara stimulerande och intressant för alla elever, oavsett var de befinner sig i sin kunskapsutveckling. Arbetet med att anpassa undervisningen utgår ifrån skolenhetens tillgänglighetsplan och sker i dialog med rektorn och med elevhälsans professioner. Av intervjuer med elever och personal framgår att eleverna har möjlighet arbeta i sin egen takt och med anpassat material. Exempelvis arbetar eleverna med nivåanpassat material och läromedel. Lärarna utformar också uppgifter som är möjliga att lösa på olika sätt och med olika svårighetsgrad. När det gäller ämnena matematik och engelska förekommer det att elever som har nått långt i sin kunskapsutveckling har undervisning tillsammans med elever i en högre årskurs. Lärarnas arbete för att motivera och stimulera eleverna bygger på en kännedom om eleverna och deras förutsättningar. De tar reda på vad som är motiverande faktorer för var och en och använder den informationen i mötet med eleverna. Exempel på strategier som lärarna har är att anpassa uppgifter och förbereda så att eleverna lätt kan komma igång med arbetet, att påvisa progression i kunskapsutvecklingen och låta eleverna arbeta med något som de tycker är roligare eller mer intressant efter ett moment som känns svårt eller mindre roligt. Av intervju med elevhälsans personal framgår att en övergripande satsning på läs- och skrivutveckling har gett insikter om hur elevernas motivation till skrivande ökade genom att eleverna fick använda skrivmaterial som var extra tilltalade för eleverna och som eleverna tyckte var fint. Lektionsobservationer visar dessutom att lärarna bekräftar eleverna i undervisningen och verbalt synliggör vad eleverna gör bra.

Reflektion och strategier för lärande

Lärarna ger på olika sätt eleverna möjlighet att reflektera över sitt eget lärande. Av samtliga intervjuer och av lektionsobservationer framgår att eleverna återkommande får reflektera över sitt lärande både muntligt och skriftligt. De skriver veckovisa anteckningar i en planerings- och utvärderingsbok som lärare och vårdnadshavare tar del av och kommenterar i. I boken får eleverna utvärdera såväl lektioner som veckans arbete och hela arbetsområden utifrån givna frågeställningar, samt reflektera över sitt eget arbete. Eleverna får beskriva vad de har arbetat med, vad de har lärt sig, vem de arbetat med och på vilket sätt de tycker att de har arbetat bäst, vilket innebär att de får tänka till kring strategier för sitt eget lärande. I samband med utvecklingssamtal

fyller eleverna i mallar med frågor om vad de vill veta mer om och vad de vill bli bättre på, vilket sedan ligger till grund för samtalet. Eleverna har dessutom en pärm med sparade uppgifter och arbeten som de visar upp och samtalar kring på exempelvis utvecklingssamtalet, vilket bidrar till att synliggöra elevernas kunskapsutveckling.

Elevernas delaktighet

Lärarna gör eleverna delaktiga i utvärdering och planering av undervisningen på olika sätt. Utöver den utvärdering som sker genom den tidigare nämnda planerings- och utvärderingsboken, låter lärarna eleverna utvärdera undervisningen mer informellt under lektionerna. Det sker exempelvis genom att eleverna får visa med gester, berätta i helklass, eller uttrycka sig under lekfulla former i digitala snabbutvärderingar. Någon lärare låter eleverna utvärdera undervisningen i sitt ämne en gång per termin. Av intervjuer med lärare och med elever, samt av lektionsobservationer, framgår att eleverna får beskriva vad som har fungerat bra, vad som har varit svårt, vad de tyckte var roligt och vad de skulle vilja arbeta med och lära sig mer om. Lärarna använder därefter utvärderingarna på olika sätt i planeringen av undervisningen. Till exempel kan lärare lägga till moment som eleverna har tyckt om eller efterfrågat. Vidare framgår att lärarna i samband med undervisningen ber eleverna om förslag, tankar och synpunkter. Eleverna kan exempelvis få välja arbetsformer eller lektionsaktiviteter. Det förekommer också att eleverna har inflytande över undervisningens innehåll. Lärare har på elevernas önskemål införlivat en tv-serie i undervisningen i ämnet historia och lyft frågor i undervisningen utifrån att eleverna har uttryckt oro kring samhällsfenomen som exempelvis krig. Av intervju med eleverna framgår att eleverna har olika erfarenheter när det gäller möjligheter att påverka undervisningen. Några elever uppger i intervjuerna att de har fått framföra synpunkter i samband med någon lektion, medan andra uppger att de inte har fått det. För några elever förefaller det oklart vad arbetet med planerings- och utvärderingsboken syftar till. Skolinspektionen vill framhålla vikten av att synliggöra för eleverna vilket inflytande de har över utbildningen så att de fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och känner motivation att hålla sig informerade i frågor som rör dem.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolan arbetar i *hög utsträckning* för att eleverna ska tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet och undervisningen av studiero.

Trygghet

Vid skolenheten bedrivs ett medvetet arbete med att skapa en trygg miljö för eleverna. Av samtliga intervjuer framgår att elevernas upplevelse av trygghet är hög samt att den följs upp genom elevenkäter, i enskilda samtal med elever och via hälsosamtal. På skolenheten genomförs även trygghetsvandringar för att identifiera otrygga platser. Vidare tas frågor kring trygghet upp på skolenhetens klass- och elevråd och i skolenhetens trygghetsteam. Trygghetsteamet genomför och följer upp enkäterna på grupp och individnivå, samt återkopplar till klasserna kring exempelvis vad som har kommit fram gällande otrygga platser eller liknande. De genomför även uppföljningsintervjuer med enskilda elever och diskuterar trygghetsfrågor med elevrådet. Därutöver pågår förebyggande trygghetsarbete på ett flertal andra sätt, till exempel finns ett återkommande arbete utifrån ett material som trygghetsteamet har tagit fram. Där ingår bland annat trygghet på nätet i årskurs 3. För att skapa och bibehålla en trygg miljö finns organiserade rastaktiviteter och rastvakter. Ytterligare trygghetsskapande åtgärder har skett kring toaletterna och kapprummen. Av inskickat underlag och av rektorsintervjun framgår att de ovan nämnda åtgärderna och aktiviteterna är vidtagna utifrån tidigare uppföljning och analys av elevernas upplevelse av trygghet och att de har gett en positiv effekt. Av intervjuerna med rektorn, lärarna och huvudmannen framgår att det finns rutiner för att hantera anmälningar om kränkande behandling men att sådana är relativt få. Kränkingsanmälningar utreds av trygghetsteamet och rektorn, som också ingår i teamet. Rektorn ansvarar för att informera personalen i frågor rörande kränkingsärenden. Vidare framgår av intervjun med rektorn att både trygghetsfrågor och kränkingsanmälningar tas upp i elevhälsoteamet vid behov.

Studiero

Det finns ett aktivt och samlat arbete med att skapa studiero vid skolenheten som eleverna är delaktiga i. Av samtliga intervjuer och av lektionsobservationer framgår att det generellt är god studiero på skolenheten. Elevernas upplevelse av studiero kartläggs genom exempelvis terminsvisa enkäter och utvärderingar i klasserna. Diskussioner om studiero förs inom personalen vid exempelvis konferenser och medarbetarsamtal och det samlade arbetet kring att skapa och upprätthålla studiero

utgår till stor del ifrån skolenhetens tillgänglighetsplan. I arbetet med studiero diskuterar de tillgänglighetsplanen för att finna och utveckla strategier och insatser för ökad studiero. Grunden för arbetet är en gemensam lektionsstruktur som bland annat innebär tydliggörande av förutsättningar för undervisningen, genom exempelvis tidshjälpmiddel för olika moment och symboler för vilken ljudnivå som är lämplig vid olika aktiviteter. Att eleverna har bestämda platser i klassrummet är också en del av detta. Lärarna samtalar med eleverna om vad begreppet studiero innebär, exempelvis att det inte betyder att det alltid ska vara tyst och frågor kring studiero tas också upp på klass- och elevråd. Det sker även olika aktiviteter med eleverna som främjar studieron, till exempel vid läsårsstart då eleverna bland annat får vara med och utarbeta ordningsregler. Utifrån identifierade behov sker riktade insatser som ibland innebär att lärarna får stöd av elevhälsoteamet. Exempel på insatser som har skett för att öka studieron är omfördelning av personalresurser i syfte att förebygga att konflikter mellan elever på rasterna följer med in till lektionen, samt för att möjliggöra undervisning i halvklass vid vissa tillfällen.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa en likvärdig betygssättning ges i *flera delar*, men utvecklingsområden finns.

Uppföljning och analys av bedömningar

Rektorn följer upp och analyserar lärarnas bedömningar samt diskuterar dessa med lärarna. Av insänt underlag och intervjuer med rektorn och med lärarna framgår att rektorn följer upp lärarnas bedömningar av det obligatoriska bedömningsstödet i årskurs 1, resultatet på nationella prov i årskurs 3 samt olika tester. När det gäller ämnen som saknar bedömningsstöd följer rektorn upp lärarnas bedömningar över tid. Rektorn analyserar bedömningarna i alla ämnen på individ- och gruppnivå och för diskussioner med lärarna om bedömningarna. När det gäller jämförelser av bedömningar i olika ämnen har rektorn konstaterat skillnader i resultaten, men även att skillnaderna inte har någon koppling till enskilda lärares bedömningar. Rektorns analys visar exempelvis att bedömningarna av elevernas kunskaper varit onyanserade inom vissa ämnen där obehöriga lärare undervisat.

Kvalitetssäkring av bedömningar

Lärarnas förutsättningar att arbeta för en likvärdig bedömning är generellt god, även om enstaka lärare saknar behöriga kollegor att diskutera sina bedömningar med. Av intervjuer med rektorn och med lärarna framgår att det finns ett arbete för att samverka kring och kvalitetssäkra bedömningar. Forum för samverkan kring bedömning finns bland annat genom regelbundna möten med styrd agenda, som exempelvis lärarlagsmöten och möten inom ramen för kollegialt lärande, samt vid vissa tillfällen även i elevhälsoteamets möten. I en del av dessa möten deltar även rektorn. I ämnena matematik och svenska finns också möjlighet till samverkan med skolenheter i närområdet genom ämnesträffar i kommunen. Rektorn har organiserat så att obehöriga lärare får stöd i bedömningsarbetet av en behörig kollega med speciellt uppdrag kring detta, eller av rektorn själv. Granskningen visar dock att det finns lärare med begränsade möjligheter till diskussion och samverkan kring bedömnings- och likvärdighetsfrågor. Det gäller lärare som inte ingår i samma arbetslag som merparten av lärarna som undervisar i årskurserna 1-3 och därmed inte deltar i alla de mötesforum där sådan samverkan sker, samt lärare som saknar behörig ämneskollega på skolenheten. Bland dessa finns lärare utan lärarlegitimation. Rektorn känner till detta och är medveten om att samverkan med andra skolenheter skulle gynna arbetet med likvärdiga och rättvisande bedömningar.

Lärarna använder flera metoder för att kvalitetssäkra sina bedömningar. Av intervjuer med rektorn och med lärarna framgår att lärarna använder Skolverkets obligatoriska bedömningsstöd, nationella proven i årskurs 3 samt ett antal olika tester i svenska och matematik enligt ett årshjul. Lärarna för diskussioner om bedömning utifrån elevexempel och sambedömer nationella prov. Av intervju med lärarna framgår att diskussionerna i lärarlaget när det gäller bedömningsarbete främst rör ämnena matematik och svenska, även om lärarna också får återkoppling från rektorn på bedömningar i natur- och samhällsorienterande ämnen. Under innevarande läsår pågår ett arbete kring bedömning i natur- och samhällsorienterande ämnen, engelska och musik utifrån identifierade behov hos och önskemål från lärarna, speciellt när det gäller bedömning av mer än godtagbara kunskaper.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver ge samtliga lärare förutsättningar att kvalitetssäkra sina bedömningar.

Skolinspektionen bedömer att det bedrivs ett arbete för likvärdighet i bedömningar vid skolenheten och att olika metoder används för detta. Emellertid ges en del lärare begränsade förutsättningar att diskutera bedömningsfrågor med kollegor vilket medför en risk för att bedömningarna av elevernas kunskaper inte fullt ut blir rättvisande och likvärdiga.

Av 1 kap. 9 § skollagen framgår att utbildningen ska vara likvärdig inom varje skolform oavsett var i landet den anordnas.

Skolinspektionen rekommenderar därför rektorn att utveckla arbetet för likvärdig bedömning genom att ge lärarna ytterligare förutsättningar att kvalitetssäkra bedömningar i samtliga ämnen. Alla lärare behöver få tid och möjlighet att regelbundet tillsammans med kollegor diskutera hur de kan utforma ändamålsenliga bedömningssituationer och hur de kan bedöma olika elevprestationer. Sådana diskussioner och analyser kan bidra till att lärare utvecklar sin bedömarförmåga och främjar därmed en likvärdig och rättvis bedömning av elevernas kunskaper.

Huvudmannens styrning och stöd

Författningsstöd

2 kap. 2, 8 a, 13, 18 och 34–35 §§, 4 kap. 7–8 §§ skollagen

3 kap. 1 och 4 §§, 5 kap. 1 § kommunallagen

Lgr 22, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Huvudmannen styr och stödjer i *hög utsträckning* skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning

Roller, ansvarsfördelning och huvudmannen som självständig aktör

Roller och ansvarsfördelning är tydliga och kända inom huvudmannens organisation och på skolenheten. Av granskningen framgår att styrelsen är väl insatt i skolans verksamhet och att den består av personal som arbetar på skolenheten - däribland rektorn och biträdande rektorn, samt skolchefen som ingår i skolans elevhälsoteam. Av intervjuer med huvudmannens representanter och med rektorn, samt av insänt underlag, framgår att styrelsen sammanträder fem gånger per läsår. Vid dessa tillfällen avhandlas punkter som ingår i årsplaneringen för huvudmannens systematiska kvalitetsarbete, som exempelvis uppföljning av kunskapsresultat, kränkingsanmälningar och enkäter som besvaras av elever och vårdnadshavare, samt arbetet med skolans verksamhetsplan. Skolchefen och rektorn har veckovisa avstämningsmöten där de bland annat avgör om någon fråga behöver lyftas i styrelsen, men de ses också vid spontana möten. Vid behov sätter huvudmannen in

extra styrelsemöten kring specifika frågor. Vidare framgår att det finns ett tydligt uppdelat ansvar mellan huvudmannen och rektorn och hur styrkedjan fungerar. Huvudmannen ansvarar exempelvis för beslut kring skolenhetens övergripande organisation, inriktning, prioriterade fokusområden och försteläraryupdrag i tvåårscykler. Styrelsen diskuterar även frågor med direkt koppling till verksamheten, som exempelvis trygghetsfrämjande insatser och kompetensutvecklingsinsatser för skolenhetens personal. Rektorn ansvarar för skolenhetens inre organisation och det som enligt författningarna tillhör rektorns ansvarsområde.

Huvudmannen följer regelbundet upp och gör självständiga bedömningar av verksamheten. Av intervjuer med huvudmannen och rektorn samt av inkommen dokumentation, framgår att huvudmannen genomför ett eget kvalitetsarbete utifrån ett brett underlag. Utbildningens kvalitet följs exempelvis upp genom en sammanställning av uppföljningar av elevernas kunskapsresultat, rektorns rapportering från verksamhetsbesök och information från elevhälsoteamet. Rektorn presenterar skolenhetens olika resultat och delger styrelsen sina analyser, vilket i sin tur utgör underlag för diskussion och analys på huvudmannanivå. Härutöver följs elevernas närvaro upp. Huvudmannen analyserar kunskapsresultat i förhållande till de nationella målen genom exempelvis uppföljningar av bedömningsstöden i ämnena matematik och svenska, samt de nationella proven i årskurs 3 och beslutar om nödvändiga utvecklingsåtgärder och fokusområden för att säkerställa en likvärdig utbildning. Styrelsen följer upp kunskapsresultaten på flera sätt, exempelvis utifrån kön, mellan ämnen och över tid. Huvudmannens analyser av kunskapsresultaten har bland annat visat att matematik är ett ämne som Friskolan Karlavagnen behöver satsa extra på, speciellt avseende taluppfattning och problemlösning. De har även identifierat ett behov av att stärka arbetet med likvärdig bedömning. Huvudmannens representanter uppger vidare att en åtgärd som vidtagits efter en analys av kunskapsresultaten är en satsning på pojkars skrivande. När det gäller skolans trygghetsarbete framgår av intervju med huvudmannen att styrelsen inte gör några egna analyser av underlaget som rektorn presenterar, med att de följer upp det inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet, samt utifrån det beslutar om insatser och fokusområden. Uppföljningen sker utifrån resultat på genomförda trygghets- och trivselenkäter som besvaras av elever och vårdnadshavare, samt inkomna kränkingsanmälningar och klagomål. Huvudmannen har konstaterat att det finns ett fortsatt behov av arbete kring trygghet, trivsel och studiero.

Huvudmannen informerar vårdnadshavare om rutiner för hantering av klagomål och kränkingsanmälningar. Av intervjuer med rektorn och med huvudmannen samt av inskickat underlag, framgår att vårdnadshavare i samband med föräldramöten får information om hur det går till att anmäla kränkande behandling och att framföra

klagomål på verksamheten. Rutinerna för klagomålshantering finns också att ta del av på skolenhetens hemsida. I första hand är det lärare eller annan personal som mottar klagomål. Vid allvarigare klagomål eller om den som framför klagomålet inte känner sig nöjd med hur klagomålet tas om hand kontaktas rektorn, som utreder det och vidtar eventuella åtgärder. Rektorn rapporterar alltid klagomål och kränkingsanmälningar till huvudmannen. Granskningen visar att elever och vårdnadshavare även kan vända sig direkt till huvudmannen via e-post, brev eller telefon med eventuella klagomål. Möjligheten att vara anonym finns och detta anges i informationen på skolenhetens hemsida.

Behovsanpassat stöd till rektorn

Huvudmannen ger rektorn ett behovsanpassat stöd samt tar ansvar för att skolan når en god målluppfyllelse och likvärdighet. Intervjuer med representanter för huvudmannen och med rektorn ger en samstämmig bild av att styrelsen är lyhörd för rektorns behov och att rektorns behov av stöd från huvudmannen tas upp på styrelsemöten och under medarbetarsamtal. Stöd ges dels utifrån behov som huvudmannen ser, dels utifrån behov som rektorn uttrycker. Exempelvis har huvudmannen sett till att rektorn har fått avlastning vid tillfällen med hög arbetsbelastning, samt ger stöd vid exempelvis komplicerade personalärenden. Rektorn ges även stöd i att vara pedagogisk ledare genom att ha möjlighet att delegera uppgifter till arbetslagsledare och till biträdande rektorn, samt genom att huvudmannen uppmuntrar till och ger förutsättningar för rektorn att delta i utbildningar.

Långsiktighet och systematik

Granskningen visar att huvudmannen tar ansvar för att skolenheten ges förutsättningar att bedriva undervisning av hög kvalitet, men att andelen behöriga lärare i praktiskt-estetiska ämnen är låg. Intervjuer med representanter för huvudmannen och med rektorn ger en samstämmig bild av att skolenhetens lokaler är ändamålsenliga och relativt väl anpassade för det aktuella elevantalet och för verksamheten. Styrelsen får kännedom om vad som behövs i lokalerna genom det arbetsmiljöarbete som bedrivs och som inkluderar underhållsronder och en underhållsplan. Inför varje års budgetarbete går det dessutom ut förfrågningar till personalen om vilka behov som föreligger när det gäller utrustning och läromedel. Biträdande rektorn som har visst ansvar för skolans ekonomi sammanställer behoven och presenterar dem för styrelsen som sedan diskuterar underlaget. Av granskningen framgår att det har gjorts inköp av digital utrustning till eleverna, samt av aktuella läromedel i tryckt och digital form.

Huvudmannen bevakar lärarnas behörighet samt skapar förutsättningar för lärarnas kompetensutveckling. Granskningen visar att huvudmannen arbetar aktivt med att öka andelen behöriga lärare genom exempelvis rekrytering och samverkan med andra skolenheter. Dessutom uppmuntras obehöriga lärare att nå behörighet genom utbildning och ges förutsättningar att genomföra behörighetsgrundande utbildning. Kompetensutvecklingen som bedrivs på skolenheten är ofta kopplad till de fokusområden som styrelsen beslutar om.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

På Skolinspektionens vägnar

X Sarah Vinterlycka

Sarah Vinterlycka
Beslutsfattare
Signerat av: Sarah Vinterlycka

X Maria B. Stiegsdotter

Maria B. Stiegsdotter
Föredragande
Signerat av: Maria Björkenborn Stiegsdotter

I handläggningen av ärendet har även utredare Therese Nehler medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Sex lektionsobservationer.
- En gruppintervju med elever.
- En gruppintervju med lärare.
- En gruppintervju med representanter för skolans elevhälsopersonal.
- En intervju med rektorn.
- En intervju med tre representanter för huvudmannen.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan, samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolenheten.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Bedömningsområde 5: I vilken utsträckning styr och stödjer huvudmannen skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning i en trygg miljö? I detta område granskas hur huvudmannen arbetar med att vara en självständig aktör i arbetet mot att nå de nationella målen.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 22-23 januari och 1 februari 2024. Besöket genomfördes av Maria B. Stiegsdotter och Therese Nehler.

Friskolan Karlavagnen startades 2003 och är belägen i Strängnäs kommun. Huvudman är Friskolan K-V Ekonomisk förening. På skolenheten får cirka 125 elever sin utbildning från årskurs 1 till och med 3. På skolenheten finns även förskoleklass och fritidshem, men dessa verksamheter omfattas inte av granskningen.